

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0240

Covid-19: ES koordinavimas atliekant sveikatos būklės vertinimus ir rizikos klasifikaciją bei poveikis Šengeno erdvei ir bendrajai rinkai**2020 m. rugsėjo 17 d. Europos Parlamento rezoliucija „COVID-19: ES koordinavimas atliekant sveikatos būklės vertinimus ir rizikos klasifikaciją bei poveikis Šengeno erdvei ir bendrajai rinkai“ (2020/2780(RSP))**

(2021/C 385/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 3 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 168 straipsnį bei jos 4, 6, 9, 21, 67, 114, 153, 169 ir 191 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jos 35 ir 45 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje ⁽²⁾ (Laisvo judėjimo direktyva) bei joje įtvirtintą nediskriminavimo principą,
- atsižvelgdamas į Komisijos Sienuų valdymo priemonių, skirtų sveikatai apsaugoti ir prekių bei pagrindinių paslaugų prieinamumui užtikrinti, gaires ⁽³⁾ bei Darbuotojų naudojimosi laisvo judėjimo teise COVID-19 protrūkio metu gaires ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 13 d. Komisijos komunikatą „Laipsniško ir koordinuoto judėjimo laisvės atkūrimo ir vidaus sienų kontrolės atšaukimo metodas. COVID-19“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 11 d. Komisijos komunikatą dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo taikymo įvertinimo (COM(2020)0399),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl padėties Šengeno erdvėje po COVID-19 protrūkio ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 10 d. rezoliuciją dėl ES visuomenės sveikatos strategijos po COVID-19 ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 15 d. Komisijos komunikatą „Laikinoji ES sveikatos sistemos parengtis COVID-19 protrūkiams“ (COM(2020)0318),
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 4 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl suderinto metodo, pagal kurį reaguojant į COVID-19 pandemiją nustatomi laisvo judėjimo apribojimai (COM(2020)0499),

⁽¹⁾ OL L 77, 2016 3 23, p. 1.

⁽²⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 77.

⁽³⁾ OL C 86 I, 2020 3 16, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 102 I, 2020 3 30, p. 12.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

⁽⁶⁾ OL C 169, 2020 5 15, p. 30.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0175.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0205.

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į naujausią Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) užkrečiamųjų ligų grėsmių ataskaitą ir į ECDC visuomenės sveikatos gaires bei duomenų teikimo protokolus, susijusius su COVID-19,
 - atsižvelgdamas į 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 261/2004, nustatantį bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 ⁽⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi pereita nuo COVID-19 pandemijos ūminės prie lėtinės rizikos valdymo etapo; kadangi atrodo tikėtina, kad virusas liks aktyvus tol, kol nebus sukurta ir pakankamai dideliais kiekiais tiekiamą veiksmingą ir saugią vakciną, skirtą labai dideliam skaičiui pasaulio gyventojų tinkamai apsaugoti; kadangi tai reiškia, kad mažiausiai dar keletą mėnesių toliau gyvensime sudėtingomis sąlygomis;
- B. kadangi COVID-19 paplitimas, šią ligą sukeliančio viruso cirkuliavimo aktyvumas ir cirkuliavimo trukmė skirtingose valstybėse narėse bei skirtinguose tos pačios valstybės narės regionuose labai skiriasi;
- C. kadangi ne viena vakcina yra pasiekusi tolimuosius bandymų etapus, tačiau nėra baigta nė vienos vakcinės ES rinkodaros leidimo procedūra;
- D. kadangi prasidėjus įprastam gripo sezonui greičiausiai padaugės žmonių, kuriems pasireikš lengvi simptomai ir kurie turės būti testuojami;
- E. kadangi testavimo pajėgumai kai kuriose valstybėse narėse iki šiol nepakankami; kadangi kartais žmonėms tenka dienų dienas laukti savo COVID-19 testo rezultatų; kadangi tai daro didžiulį poveikį jų galimybėms dirbti ir keliauti;
- F. kadangi kai kurios valstybės narės atsisako pripažinti COVID-19 testus, atliktus kitoje valstybėje narėje; kadangi toks nepasitikėjimas nepaprastai komplikuoja žmonių gyvenimą;
- G. kadangi dėl visoje ES taikomų skirtingų požiūrių į duomenų, susijusių su COVID-19, rinkimą šiuos duomenis palyginti sunku;
- H. kadangi iki šiol nėra nei suderintos duomenų apie užsikrėtusių asmenų skaičių rinkimo ir vertinimo metodikos, nei suderintos vadinamųjų COVID-19 šviesoforų metodikos; kadangi dėl nesuderintų veiksmų duomenys apie užsikrėtusius asmenis valstybėse narėse dažnai aiškinami labai skirtingai, o dėl to piliečiai iš kitų valstybių narių gali pasijausti nederamai diskriminuojami;
- I. kadangi ligšiolinis ES atsakas į COVID-19 pandemiją parodė, kad valstybių narių tarpusavio veiksmai ir bendradarbiavimas su ES institucijomis visuomenės sveikatos priemonių klausimais, įskaitant žmonių judėjimo apribojimus viduje ir užsienyje, stokoja koordinavimo;
- J. kadangi, pastaruoju metu visoje ES augant naujų COVID-19 atvejų skaičiui, valstybės narės ir vėl imasi skirtingų ir nesuderintų priemonių, susijusių su laisvu asmenų, atvykstančių iš kitų ES šalių, judėjimu, o kai kuriais atvejais uždaro sienas; kadangi kiekviena valstybė narė taiko savo nacionalines priemones, nederindama jų ES lygmeniu, įskaitant privalomą ar rekomenduojamą karantiną (ir skirtingą reikalaujamą karantino trukmę), neigiamą polimerazės grandininės reakcijos (PGR) tyrimo rezultatą atvykus (taikant skirtingą maksimalaus galiojimo laikotarpį), skirtingų nacionalinių keleivio buvimo vietos nustatymo formų pildymą, skirtingus kriterijus apibrėžiant rizikos zonas ir skirtingus kaukių dėvėjimo reikalavimus;

⁽⁹⁾ OL L 46, 2004 2 17, p. 1.

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

- K. kadangi daugeliui europiečių teko laikytis skirtingų taisyklių priklausomai ne tik nuo savo pilietybės ar gyvenamosios vietos, bet ir nuo savo kelionės krypties; kadangi nekoordinuoti veiksmai vasaros laikotarpiu lėmė chaotišką kontrolę ir priemonių taikymą pasienyje, oro uostuose bei traukinių stotyse;
- L. kadangi COVID-19 krizė sudavė didelį smūgį sveikatai ir daugeliu atvejų labai neigiamai paveikė pagrindines teises ir ekonominius, mokslinius, turistinius bei kultūrinius mainus;
- M. kadangi sveikatos priežiūros užtikrinimas visų pirma priskirtinas nacionalinei kompetencijai, tačiau visuomenės sveikata yra kompetencija, kuria valstybės narės dalijasi su Sąjunga;
- N. kadangi Europos Sąjunga vis dar turi galimybių pagerinti visuomenės sveikatos politikos įgyvendinimą vadovaudamasi Sutartyse įtvirtintais kriterijais; kadangi Sutarčių nuostatos dėl visuomenės sveikatos iki šiol taikomos nepakankamai, turint galvoje išpareigojimus, kuriems įvykdyti jomis galėtų būti remiamasi; kadangi Parlamentas dar kartą apie tai užsiminė savo 2020 m. liepos 10 d. rezoliucijoje, kurioje jis ragino sukurti Europos sveikatos sąjungą;
- O. kadangi tarpvalstybinės grėsmės gali būti įveiktos tik kartu, o tam būtinas bendradarbiavimas ir solidarumas Sąjungoje bei vadovavimasis bendru Europos požiūriu;
- P. kadangi nuo tada, kai COVID-19 pradėjo plačiau plisti ES, Parlamentas ne kartą ragino Komisiją ir valstybes nares priimti suderintas laisvo asmenų, prekių ir paslaugų judėjimo vidaus rinkoje priemones; kadangi laisvas asmenų, prekių ir paslaugų judėjimas yra trys esminiai keturių laisvių ramsčiai, kuriais grindžiamas tinkamas vidaus rinkos veikimas;
- Q. kadangi valstybių narių taikomos priemonės, įskaitant vidaus sienų kontrolės atnaujinimą, neigiamai veikia Sąjungos teisėje įtvirtintas asmenų teises ir laisves; kadangi valstybėms narėms ar Sąjungai imantis priemonių, visuomet turėtų būti gerbiamos pagrindinės teisės; kadangi šios priemonės turėtų būti būtinos, proporcingos, laikinos ir ribotos apimties;
- R. kadangi valstybių narių solidarumas yra ne pasirinkimas, o Sutartimi apibrėžta pareiga ir viena iš mūsų europietiško vertybių;
- S. kadangi nekoordinuoti laisvo asmenų judėjimo ES varžymai labai skaldo vidaus rinką;
- T. kadangi Komisija jau ėmėsi įvairių iniciatyvų koordinavimui gerinti, pvz., ji priėmė gaires, parengė keletą komunikatų, administracinių raštų ir pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl suderinto metodo, pagal kurį reaguojant į COVID-19 pandemiją nustatomi laisvo judėjimo apribojimai;
- U. kadangi Taryba turėtų pritarti šiai rekomendacijai ir nustatyti būtinas priemones bei užtikrinti, kad valstybės narės, dėdamos pastangas sustabdyti ar apriboti viruso plitimą, koordinuotų savo sprendimus ir veiksmus;
- V. kadangi sugrįžimas prie visapusiškai veikiančios Šengeno erdvės nepaprastai svarbus norint apsaugoti judėjimo laisvės principą ir vidaus rinkos veikimą, o tai yra du iš pagrindinių Europos integracijos laimėjimų bei esminė ES ekonomikos atsigavimo po COVID-19 pandemijos prielaida;
- W. kadangi dėl skirtingų kelionių apribojimų daugeliui piliečių teko atsaukti savo skrydžius, už kuriuos jiems iki šiol neatlyginta;
- X. kadangi Parlamentas – viena iš teisėkūros institucijų ir vienintelė ES piliečių tiesiogiai renkama institucija – turi būti neatsiejama ir esminė visų diskusijų dėl ES koordinuojamų kovos su šia sveikatos krize veiksmų dalis;
- Y. kadangi nepanašu, kad valstybės narės būtų išmokusios nuo krizės pradžios gautas pamokas; kadangi bendros Europos sveikatos politikos nėra – yra tik skirtingos nacionalinės politikos;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

- Z. kadangi norėdama būti pasirengusi stoti akistaton su galimai užsitęsiančia COVID-19 pandemija ir (arba) kitomis galimomis panašaus pobūdžio krizėmis, ES turi planuoti iš anksto;
1. reiškia susirūpinimą dėl COVID-19 protrūkio poveikio ir jo ilgalaikių pasekmių viso pasaulio žmonių – visų pirma, pažeidžiamiausioms grupėms priklausančių ir pažeidžiamoje padėtyje esančių, pvz., vyresnio amžiaus ir rimtų sveikatos problemų jau turinčių, asmenų – gerovei;
 2. reiškia susirūpinimą dėl nuo birželio mėn. ne vienoje valstybėje narėje išaugusio COVID-19 atvejų skaičiaus ir tvirtai akcentuoja bendro ir koordinuoto sveikatos politikos valdymo būtinybę siekiant veiksmingai kovoti su šia pandemija;
 3. atkreipia dėmesį į tai, jog piliečiams svarbu paaiškinti, kad skirtingose valstybėse narėse taikomos priemonės yra nuoseklios, o tai padės juos įtikinti paisyti šių priemonių;
 4. primena, kad Sąjungos piliečių judėjimo laisvė yra ES sutartyse ir ES pagrindinių teisių chartijoje įtvirtinta pagrindinė teisė;
 5. pabrėžia, kad ši teisė gali būti ribojama tik dėl konkrečių ir ribotų su viešuoju interesu – o būtent su viešosios tvarkos apsauga ir visuomenės saugumu – susijusių priežasčių; primygtinai laikosi nuomonės, kad šie apribojimai turi būti taikomi laikantis Šengeno sienų kodekso ir bendrųjų ES teisės principų, pirmiausia proporcingumo ir nediskriminavimo;
 6. pažymi, kad vidaus sienų kontrolė yra kraštutinė priemonė, ir primena, kad valstybės narės turėtų įsitikinti, ar kitos priemonės negalėtų būti lygiai tokios pat tinkamos ar tinkamesnės tam pačiam tikslui pasiekti; primygtinai ragina valstybes nares pripažinti galimybę taikyti būtiniausius sveikatos patikrinimus ir (arba) proporcingus policijos patikrinimus kaip geresnę vidaus sienų kontrolės įvedimo alternatyvą ir imtis tik tų priemonių, kurios yra griežtai būtinos, suderintos ir proporcingos;
 7. mano, jog nepaprastai svarbu, kad ES vidaus sienos liktų atviros prekėms ir paslaugoms ES bei Europos ekonominėje erdvėje, nes vidaus sienų uždarymas gali neigiamai paveikti vidaus rinką; pažymi, kad nepaprastai svarbu priiimti išipareigojamą taikyti bendras priemones, kuriomis būtų atkurtas valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas, o vidaus rinkoje atsinaujintų laisvas prekių ir paslaugų judėjimas;
 8. dar kartą primygtinai kreipiasi į Komisiją ir valstybes nares su raginimu siekti nuoširdaus, sistemingo ir veiksmingo bendradarbiavimo šiame kontekste bei apibrėžti ir prognozuoti su bendromis priemonėmis susijusius poreikius;
 9. pažymi, kad ECDC toliau atkreipia dėmesį į valstybių narių duomenų rinkimo ir ataskaitų teikimo skirtumus; apgailestauja dėl to, kad nederinant veiksmų neįmanoma susidaryti aiškaus ir išsamaus vaizdo apie tai, kaip Europoje bet kuriuo metu plinta virusas;
 10. pabrėžia, kad ECDC atlieka neįkainojamą darbą ir jam nedelsiant turėtų būti skirta daugiau išteklių, įskaitant daugiau nuolatinių darbuotojų, kad galėtų tęsti su COVID-19 susijusį darbą bei tęsti ir atnaujinti su kitomis ligomis susijusį darbą; ragina Komisiją pasiūlyti peržiūrėtus ECDC įgaliojimus, dėl kurių būtų gerokai padidintas jo ilgalaikis biudžetas, darbuotojų skaičius ir kompetencija, kad jis galėtų tiek epidemijų laikotarpiais, tiek bet kokiu kitu metu užtikrinti visuomenės sveikatos apsaugą, kuri būtų pasaulinio lygio;
 11. pažymi, kad kiekviena valstybė narė laikėsi savo mokslo tarybos rekomendacijų ir tik ribotai derino veiksmus su kitomis valstybėmis narėmis arba Komisija;
 12. mano, kad ECDC turėtų turėti galimybę tinkamai ir veiksmingai įvertinti viruso plitimo riziką ir kas savaitę skelbti atnaujintą rizikos žemėlapi, parengtą remiantis valstybių narių surinkta ir pateikta informacija ir naudojant bendrą spalvinį kodą;
 13. pritaria Komisijos naujausiam pasiūlyme dėl Tarybos rekomendacijos pasiūlytam spalviniam kodui; mano, kad suskirsčius teritoriją į kategorijas (žalia, oranžinė, raudona ir pilka), kaip siūloma, bus sudarytos palankesnės sąlygos judėti ES viduje ir piliečiams bus teikiama skaidresnė informacija;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

14. todėl ragina Tarybą skubiai patvirtinti Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl suderinto metodo, pagal kurį reaguojant į COVID-19 pandemiją nustatomi laisvo judėjimo apribojimai, ir jį įgyvendinti; primygtinai tvirtina, kad tokia bendra sistema yra itin svarbi siekiant išvengti bet kokių vidaus rinkos sutrikimų, visų pirma todėl, kad joje būtų nustatytos aiškios taisyklės ne tik keliaujantiems asmenims, kurie atlieka esmines funkcijas, pavyzdžiui, transporto darbuotojams, tarpvalstybinių paslaugų (sveikatos ir vyresnio amžiaus žmonių priežiūros) teikėjams, bet ir sezoniniams darbuotojams;
15. pažymi, kad ECDC patvirtinta bendra metodika bei kriterijai ir parengti žemėlapiai turėtų skatinti taikyti suderintą požiūrį į valstybių narių sprendimų priėmimo procesus ir užtikrinti, kad visi valstybių narių priimti sprendimai būtų nuoseklūs ir tinkamai suderinti;
16. pripažįsta bendrų sergamumo ir teigiamų testavimo rezultatų rodiklių svarbą vertinant viruso plitimą, tačiau mano, kad reikia atsižvelgti ir į kitus kriterijus, pvz., hospitalizavimo rodiklį ir intensyviosios terapijos skyrių užimtumo rodiklį;
17. ragina Komisiją propaguoti bendrą sveikatos duomenų rinkimo ir mirčių skaičiavimo bei informacijos apie jas pateikimo metodiką;
18. ragina valstybes nares patvirtinti bendrą teigiamo COVID-19 testo rezultato apibrėžtį, mirties dėl COVID-19 apibrėžtį ir išgyjimo nuo infekcijos sukeltos ligos apibrėžtį;
19. pabrėžia, kad bendros apibrėžtys, sveikatos kriterijai ir metodika leis valstybėms narėms ir Komisijai atlikti bendrą ES lygmens epidemiologinės rizikos analizę;
20. ypač palankiai vertina Komisijos pasiūlytą regioninį požiūrį; mano, kad ECDC rizikos žemėlapi turėtų kurti ne tik nacionaliniu, bet ir regioniniu lygmeniu; todėl ragina valstybes nares perduoti ECDC regioninių valdžios institucijų surinktus duomenis;
21. primena, kad ECDC rekomendavo valstybėms narėms taikyti minimalias bazines priemones, kurios padėtų išvengti viruso plitimo, pvz., higienos priemonės, nustatyti reikalavimus dėl fizinio atstumo laikymosi ir sambūrių ribojimo, veido kaukių dėvėjimo tam tikrose vietose, nuotolinio darbo tvarkos, plačiu mastu atliekamo testavimo, sergančiųjų izoliavimo, karantino artimų sąlytį turėjusiems asmenims taikymo ir pažeidžiamų gyventojų apsaugos;
22. ragina valstybes nares laikytis pirmiau minėtų ECDC rekomendacijų ir apibrėžti bendrą sveikatos priemonių sistemą, kurią paveiktose vietovėse turėtų taikyti valdžios institucijos, kad sustabdytų pandemijos plitimą;
23. pripažįsta, kad atvejų skaičiui išaugus valdžios institucijos turėtų svarstyti ir taikyti papildomas priemones, įskaitant intervencines priemones, kuriomis būtų ribojamas gyventojų judėjimas, mažinamas vienam asmeniui tenkančių kontaktų skaičius, draudžiami masiniai renginiai, ypatingą dėmesį skiriant didelės rizikos vietovėms;
24. mano, kad tokia sistema padėtų sustiprinti valstybių narių ir paveiktų vietovių tarpusavio pasitikėjimą ir išvengti ribojamųjų atsakomųjų priemonių;
25. pažymi, kad sienų uždarymas padarė neigiamą įtaką pasienio regionų ekonomikai ir juose gyvenančių žmonių kasdieniam gyvenimui ir kad daugelis valstybių narių šiuose regionuose taikė tam tikras išimtis ir pakoregavo taisykles; todėl ragina valstybes nares ypatingą dėmesį skirti pasienio regionų, kuriuose įprasta, kad darbuotojas gyvena vienoje valstybėje, o dirba kitoje, ypatumams ir primygtinai reikalauti bendradarbiauti vietas ir regionų lygmeniu šiose teritorijose, kartu parengti sveikatos priežiūros mechanizmus, skirtus koordinavimui ir informacijos mainams realiuoju laiku, ir nustatyti vadinamuosius žaliuosius koridorius pagrindiniams darbuotojams;
26. ragina priimti ir įgyvendinti bendrą testavimo strategiją, pagal kurią testų rezultatai būtų pripažįstami visose valstybėse narėse ir būtų užtikrinti tinkami testavimo pajėgumai siekiant suteikti visiems, kuriems reikia pasidaryti testą, galimybę tai padaryti ir kad testo nereikėtų neproporcingai ilgai laukti; mano, jog pageidautina, kad testavimas kelionių tikslais, kai reikalaujama, būtų vykdomas kilmės šalyje; taip pat mano, kad valstybės narės ir Komisija turėtų sudaryti valdžios institucijų, turinčių teisę šiais tikslais išrašyti pažymą apie tyrimą, sąrašą, kad šiuo procesu nebūtų piktnaudžiaujama;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

27. ragina Komisiją ir ECDC įvertinti galimybę naudoti patikimus, bet nebrangius 15 minučių testus;
28. primena, kad dauguma valstybių narių sukūrė sąlytį su COVID-19 turėjusių asmenų atsekimo programėles, naudojamos tą pačią decentralizuotą struktūrą; tikisi, kad iki spalio mėn. bus pasiektas šių programėlių suderinamumas ES lygmeniu, kad būtų galima atsekti kontaktus su užsikrėtusiais COVID-19 visoje ES; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau skatinti piliečius naudotis šiomis programėlėmis, ir tai daryti visapusiškai užtikrinant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą;
29. ragina valstybes nares ir Komisiją, atsižvelgiant į ECDC nuomonę, susitarti dėl bendro karantino laikotarpio, kuris būtų taikomas asmenims po būtinos arba nebūtinos kelionės ES viduje ir būtinos arba nebūtinos kelionės į ES iš trečiųjų šalių;
30. ragina valstybes nares patvirtinti bendrą besimptomų pacientų stebėsenos protokolą ir priemones, susijusias su pacientų, kuriems nustatytas COVID-19, izoliavimu, taip pat su šiais pacientais sąlytį turėjusių asmenų izoliavimu;
31. palankiai vertina tai, kad piliečiai naudoja keleivio buvimo vietos anketas; mano, kad prioritetas turėtų būti teikiamas suderintai skaitmeninei keleivių buvimo vietos anketos versijai, siekiant supaprastinti duomenų tvarkymą, tačiau ji turėtų būti prieinama ir analoginiu formatu, kad būtų prieinama visiems; ragina Komisiją parengti suderintą keleivio buvimo vietos anketą, kad būtų padidintas pasitikėjimas ES lygmens stebėsenos sistema;
32. primygtinai reikalauja, kad bet kokios priemonės, kuriomis ribojamas mūsų privatumas ir duomenų apsauga, privalo būti teisėtos, veiksmingos šalinant pavojų gyvybei ir visuomenės sveikatai, griežtai proporcingos ir taikomos tik visuomenės sveikatos tikslais bei laikantis griežtų terminų; pabrėžia, kad ekstremaliosios situacijos iniciatyvos neturi sudaryti sąlygų masiniam sekimui pasibaigus krizei, ir ragina numatyti tam skirtas garantijas;
33. primygtinai reikalauja, kad keleivio buvimo vietos anketa ir jos naudojimas visapusiškai atitiktų duomenų apsaugos, ypač jų vientisumo ir konfidencialumo, taisykles; primygtinai reikalauja, kad užregistruoti duomenys būtų naudojami tik asmenims, kontaktavusiems su COVID-19 sergančiu asmeniu, atsekti, bet ne kitiems tikslams, laikantis tikslo apribojimo principo; ragina valstybes nares atitinkamai pakoreguoti susijusius teisės aktus;
34. primena savo rezoliucijoje dėl ES visuomenės sveikatos strategijos po COVID-19 Komisijai pateiktą raginimą pasiūlyti sukurti Europos priemonių ekstremaliose sveikatos situacijose mechanizmą (EHRM), kuris padėtų reaguoti į visų rūšių sveikatos krizes, siekiant stiprinti veiksmų koordinavimą ES lygmeniu, taip pat stebėti strateginio vaistų ir medicinos reikmenų rezervo sandarą ir naudojimo sąlygas ir užtikrinti jo tinkamą veikimą; mano, kad EHRM turėtų būti oficialiai įteisinti per COVID-19 sveikatos krizę nustatyti darbo metodai, remiantis Direktyvoje dėl tarpvalstybinių sveikatos priežiūros priemonių, Sprendime dėl tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai ⁽¹⁰⁾ nustatytais priemonėmis ir Sąjungos civilinės saugos mechanizmu;
35. siūlo vadovaujantis EHRM įsteigti specialiosios paskirties darbo grupę COVID-19 klausimais, kuriai vadovautų Komisija; mano, kad šioje specialiosios paskirties darbo grupėje turėtų būti atstovaujama visoms valstybėms narėms ir kiekvienoje iš jų reikėtų paskirti nacionalinį vykdomosios valdžios atstovą kaip kontaktinį asmenį; siūlo, kad tokios specialiosios paskirties darbo grupės pagrindinis tikslas būtų reguliariai teikti rekomendacijas Europos ir nacionaliniu lygmenimis; mano, kad Parlamentui turėtų būti suteikti nuolatiniai įgaliojimai vertinti šios darbo grupės darbą;
36. primena, kad labai svarbu visuomenei laiku teikti aiškią ir išsamią informaciją, siekiant sumažinti neigiamą visų nustatytų laisvo judėjimo apribojimų poveikį ir užtikrinti nuspėjamumą, teisinį tikrumą ir piliečių reikalavimų laikymąsi;
37. pabrėžia aiškios, prieinamos ir suprantamos informacijos apie užsikrėtusių asmenų skaičių Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, sveikatos priežiūros sistemas, taikomas priemones ir kelionių apribojimus svarbą; pabrėžia, kad ši svarbi informacija turi būti prieinama visomis oficialiosiomis kalbomis ir kalbomis, kurias vartoja didelė gyventojų dalis, kad ja galėtų naudotis ir migrantų kilmės asmenys;

⁽¹⁰⁾ OL L 293, 2013 11 5, p. 1.

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

38. pabrėžia, kad visa informacija turi būti lengvai suprantama visiems gyventojams, įskaitant asmenis, kurių raštingumo lygis žemas, ją pateikiant rekomenduojama naudoti aiškias, suderintas spalvas ir suprantamus simbolius, ir pabrėžia, kad ši informacija taip pat turėtų būti teikiama analoginiu formatu prieinamose vietose, kad su ja galėtų susipažinti asmenys, neturintys prieigos prie interneto arba kurių prieiga yra ribota;
39. ragina oro transporto bendroves kuo greičiau grąžinti pinigus keleiviams, kurių skrydžiai buvo atšaukti dėl pandemijos, ir įvykdyti savo išsipareigojimus, nustatytus Reglamente (EB) Nr. 261/2004; prašo Komisijos ištirti per šią pandemiją įvykdytus keleivių teisių pažeidimus;
40. primena, kad per COVID-19 pandemiją keli itin svarbūs sektoriai, pvz., maisto, farmacijos ir sveikatos sektoriai bei jų tiekimo grandinės, patyrė didelių trikdžių;
41. pabrėžia, kad reikia užtikrinti veiksmingą, atsparią ir į ateitį orientuotą vidaus rinką, kurioje nenutrūktų esminių produktų tiekimas ir paslaugų teikimas piliečiams visoje ES ir kad jie būtų prieinami visiems;
42. ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis atlikti išsamią ir įvairius sektorius apimančią ES ekonomikos analizę, kad būtų galima suprasti COVID-19 pandemijos poveikio mastą ir įvertinti trikdžių apimtį tarpvalstybinėse vertės grandinėse; mano, kad tai yra esminė įrodymų bazė, kad Komisija galėtų pateikti atnaujintas rekomendacijas ir apibrėžti pagrindinę politiką, kurią įgyvendinant bus siekiama stiprinti kolektyvinį ilgalaikį atsigavimą bendrojoje rinkoje, nieko nepalikant nuošalyje;
43. pakartoja, jog žmonių kasdieniam gyvenimui labai svarbu, kad būtinosios prekės, pvz., maisto produktai, medicinos reikmenys ar apsaugos priemonės, būtų visada tiekiamos visoje ES; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl atnaujintos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų Direktyvos, siekiant užtikrinti nuolatinį laisvą būtinųjų prekių ir paslaugų judėjimą vidaus rinkoje krizių atvejais, pavyzdžiui, per pandemiją;
44. mano, kad šiomis aplinkybėmis turėtų būti parengta išsami strategija siekiant bet kuriuo metu užtikrinti laisvą prekių judėjimą ir išvengti vienašališkų ribojamųjų priemonių, kartu atsižvelgiant į visuomenės saugumo ir visuomenės sveikatos priemones, taip pat skatinti ekonomikos atsigavimą, kad būtų sustiprintas vidaus rinkos atsparumas ir pasirengta naujai krizei;
45. tvirtai remia Komisijos raginimą valstybėms narėms nenustatyti tokių nacionalinių priemonių, kuriomis draudžiama ES viduje eksportuoti asmenines apsaugos priemones ar kitas svarbias medicinos priemones arba vaistus;
46. pabrėžia, kaip svarbu, kad valstybės narės turėtų galimybę sutelkti išteklius, įskaitant gamybos pajėgumus, kad ES būtų galima patenkinti padidėjusią AAP, ventiliatorių ir kitos medicinos įrangos, laboratorijos reikmenų ir dezinfekcinių priemonių paklausą; tai, be kita ko, padėtų papildyti strategines „rescEU“ atsargas;
47. ragina valstybes nares pasinaudoti dabartine viešojo pirkimo teisės aktų sistema siekiant maksimaliai išnaudoti esamų lankstumo nuostatų potencialą, kad būtų sudarytos sąlygos dalyvauti paprastesniame, spartesniame ir lankstesniame viešajame pirkime, ir atkreipia dėmesį į vaistų, medicinos įrangos ir asmeninės apsaugos priemonių bendro viešojo pirkimo svarbą siekiant užtikrinti šių prekių prieinamumą visuose regionuose, įskaitant kaimo ir periferines bei atokias vietas;
48. primena, kad COVID-19 krizė atskleidė vartotojų apsaugos trūkumus, atsiradusius dėl suklastotų ir nesaugių produktų platinimo, visų pirma internete; pabrėžia, kad reikia šalinti šiuos trūkumus ir būsimu Skaitmeninių paslaugų aktu užtikrinti, kad bendroji skaitmeninė rinka būtų teisinga ir saugi visiems, įpareigojant skaitmenines platformas imtis tinkamų veiksmų dėl tokių produktų;
49. pažymi, kad vartotojus reikia tinkamai informuoti apie jų teises ir galimybes, kuriomis jie gali pasinaudoti pirkdami prekes arba paslaugas, ypač krizės laikotarpiu; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares imtis veiksmų, kad būtų teikiama patikima ir tinkama informacija ir kad tai būtų daroma vartotojams lengvai prieinamu būdu visoje Sąjungoje;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

50. ragina valstybes nares ir Komisiją kuo greičiau visapusiškai įgyvendinti priemonę „Next Generation EU“ ir užtikrinti, kad būtinos nacionalinės procedūros būtų kuo paprastesnės ir kuo mažiau biurokратиškos, kad ES ekonomikos atsigavimas būtų veiksmingas kovojant su didžiausia iki šiol ES ištikusia krize; pažymi, kad COVID-19 krize neturėtų būti naudojamasi kaip pretekstu siekiant atidėti, apriboti arba nutraukti įvairių produktų ir pramonės standartų įgyvendinimą, įskaitant standartus, kuriais siekiama skatinti tvarumą; priešingai – šia krize reikia pasinaudoti kaip galimybe pagerinti bendrąją rinką, kurioje būtų skatinama tvari gamyba ir vartojimas;
51. mano, kad labai svarbu greitai atkurti visapusiškai veikiančią Šengeno erdvę, ir ragina valstybes nares kartu su Parlamentu, Taryba ir Komisija skubiai aptarti Šengeno erdvės atkūrimo planą, įskaitant būdus ir priemones, kaip kuo greičiau sugrįžti prie visapusiškai veikiančios Šengeno erdvės be vidaus sienų kontrolės ir be nenumatytų atvejų planų, kad vidutinės trukmės laikotarpiu laikinoji vidaus sienų kontrolė netaptų pusiau nuolatine;
52. ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų, kad būtų užbaigta visų valstybių narių integracija į Šengeno erdvę ir kad koordinuojamos ir suderintos priemonės būtų vienodai taikomos visoje Sąjungoje ir teiktų vienodą naudą visiems joje gyvenantiems piliečiams;
53. primena, kad buvo nustatyti laikini kelionių apribojimai visoms nebūtinoms kelionėms iš trečiųjų šalių į Šengeno erdvę; pažymi, kad visi prie išorės sienų priimti sprendimai dėl atsisakymo leisti atvykti turi atitikti Šengeno sienų kodekso nuostatas, įskaitant nuostatas, susijusias su pagrindinėmis teisėmis, visų pirma nustatytomis kodekso 4 straipsnyje;
54. ragina Komisiją ir nacionalines valdžios institucijas aktyviai stebėti rinką per krizę ir jai pasibaigus, kad vartotojams nereikėtų patirti žalos dėl su COVID-19 susijusios padėties, ir padėti vartotojams pasinaudoti savo teisėmis, įtvirtintomis ES teisėje;
55. pabrėžia, kad visos ribojamosios priemonės, kurias dėl COVID-19 pandemijos nustato nacionalinės valdžios institucijos, savaime turėtų būti ribotos trukmės, nes jų vienintelis pagrindas yra kova su pandemija; tikisi, jog Komisija įdėmiai rūpinsis tuo, kad laikinos priemonės netaptų nepagrįstomis ilgalaikėmis kliūtimis laisvam prekių, paslaugų ir asmenų judėjimui vidaus rinkoje;
56. ragina Komisiją parengti atsparios Europos strategiją, į kurią būtų įtrauktos rizikos vertinimo gairės ir galimybės užtikrinti patikimą valdymą bei investicijas į sveikatos priežiūros sistemas ir Europos lygmens atsaką į pandemiją, įskaitant atsparias tiekimo grandines ES, taip užtikrinant pagrindinių produktų, pavyzdžiui, vaistinių medžiagų, vaistų ir medicinos įrangos, gamybą;
57. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-